

כ"ט בנובמבר 1947 - החלטת האומות המאוחדות על הקמת המדינה

ביום 29-11-1947 היינו בלבים בדרכינו מבנדול לארץ.

למחרת בבוקר בשעה 09:20 קיבלנו את המברק הבא:

איור 58 - מברק על החלטת האומות המאוחדות להקמת המדינה שקיבלנו בהפלגת

ל - מורבים 11.05 - 0920 - 30.11.47
ס - ארכיון

הלילה אשרה אספת האומות המאוחדות את דבר הקמת המדינה העברית, וזאת הכיבוע תצא סיר לארץ.
כל הלילה פנו הרחובות הסונים. עוד לא ראתה הארץ כסמחה הזאת. ואתם חברים הפסיכו דרככם.

x x x x

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 7.

החבריה אמרו שזה הזמן לפתוח את בקבוק הקוניאק ששמרנו לעת שמחה.

אני לא האמנתי שמהבטחת האו"ם יצא משהו.

אמרתי לחברים: "כל זמן שאנחנו חוששים מהצי הבריטי אני עוד לא רואה מקום לשמחה".

פורצים את התסגר

את העולים היינו אמורים להנחית בחוף יד מרדכי.

כדי להימנע ממפגש עם הצי הבריטי הפלגנו מצפון לכרתים. אתרי שעברנו את כרתים פני

לכיוון דמייטה באלכסנדריה ומשם לכיוון פורט סעיד. לפני שהתקרבו לחוף המצרי הסו

מהסיפון את ארובות האוויר, את בתי השימוש ואת התוספות שבנינו על הסיפון.

צבענו על הספינה את השם הטורקי CARACHA.

הורדנו את כל המעפילים למחסן, סגרנו את הסות - כיסויי פתח המחסן - (פקפורטים) וכיס

אותם בברזנט. כל המלווים הסתתרו בקבינות, חוץ מההגאי והאלחוטאי. לפנות ערב, קצת ל

מקום המפגש וריכוז האוניות העומדות לחצות את תעלת סואץ, ראינו משחתת בריי

מסתובבת בין כלי השייט ופונה לכיוונינו. המשחתת התקרבה לטווח של כ-10 מי מאיתנו.

פנו אלינו במגפון, בכל השמות שהם ידעו: אנגלית, אידיש, עברית ודרשו שנגיד להם מי אנחנו.

על הסיפון לא הייתה נפש חיה ולא ענינו להם. עד שהגדעוני בני גפן, אותה להם במורס בפנכ

שהחזיק ובאנגלית עילגת, שאנחנו מפליגים לגיבוטי. (על פי עדותו של בני גפן הוא אותה כ

באנגלית עילגת שיעד ההפלגה הוא פורט סעיד ומפורט סעיד לטריפולי בלבנון. הכוונה - לנ

חשדות אצל הבריטים בזמן הפלגה. מפורט סעיד לכיוון חופי הארץ).

עמדתי בפתח התא בחרטום וראיתי את המחסנים. פתאום ראיתי את הפקפורטים מו

לברזנטים שמכסים את פתח המחסן מתרוממים. המשחתת הייתה קרובה מאוד אלינו וה

"אגדה זוכר, שבארוחת הצהרים הקצין השני קיבל התקף של כאבים אינמיים:

הוא סבל מאוד בכבד. אני הייתי על האונייה טיפלתי בו והכאבים נרגעו. תאר לך שאני לא

הייתי על האונייה? הקומנדנט הנתמד היה נותן לו מורפיום. שתיים, שלוש זריקות - והוא

מכור."

למדתי משהו בהפלגה הזו...

הצוות הצרפתי:
קומנדנט, שני קצינים וצוות של עוד חמישה מלחים.
התיידדתי עם הקצין הראשון וניסיתי להידבר איתו במילים המעטות שידעתי בצרפתית.
ראינו אוניית מלחמה באופק והקצין הראשון שאל אותי "אני אונייה ויש הסתכלתי במשקפת
ואמרתי לו "כנראה אוניית מלחמה בריטית". הוא נבהל. אמרתי לו "סה פה, סה פה, סה פה
אימפורטנט" - כיוונתי לאמר "זה לא חשוב". "אהה" - עונה לי הקצין: "סה טרח אימפורטנט!"
"זה כן חשוב!" הצרפתים זוכרים היטב את נלסון האדמירל הבריטי - הם מאוד העריכו את
הצי הבריטי - אל תזלזל בו!
בוקר אחד ראיתי אותו עובד על סירת החצלה - דופק קנפת (תומר אטימה דמוי צמר גפן
שדוחסים למרווחים שבין לוחות העץ הבונים את דופן הסירה) ואני, כדי לפתח איתו שיחה
שאלתי אותו "איך החיים קפיטן?" - "קומו סבה ל-קפיטן?" הוא השיב לי משהוא שאני תבנתי
כמו "Shit" "חרא". שאלתי אותו למה? "זאת עבודה לקצין?" הוא התמרמר. ואני הבנתי. הם
היו עולם תחתון - מבריהים. כולם חוץ מהקצין השני - זה שחטף את התקף הכאבים בכבד,
שהיה טיפוס שקט שכזה.
חדר האוכל של הספינה היה משותף לקצינים ולצוות. אנחנו המלווים אכלנו בתדר האוכל.

מרגה

מרגה נסעה לחתחתן בארץ. נישאה לאורי גורן מפקד הגדעונים בצרפת.

מרגה ואני עמדנו על הסיפון. השמים התחילו ל"התמלא" עננים.

אמרתי לה "תראי השמים מתקדרים תהייה סערת"

"אז מה?" היא עונה לי. "מזת' אומרת אז מה? הספינה תטבע! היא כבר "שותה" קצת מים"

אני עונה.

"אז מה?" מקשה מרגה. "אז נמות" אני משיב. ואז היא אומרת לי במילים האלה:

"מה זה חשוב עכשיו או בעוד ארבעים שנה!"

מרגה לא זוכרת את השיחה. עברו יותר מארבעים שנה. היום מרגה עברה את גיל השמונים

ונאחל לה הרבה בריאות אושר ואריכות ימים.

הפגישה עם נחום אריאלי

נחום אריאלי היה מ"מ של אחת המחלקות בקורס המכ"ים בו השתתפתי (לא המ"מ שלי). הכרתי אותו במראה בלבד. מייד לאחר שהגעתי עם אניית המעפילים הפורצים לארץ פגשתי בו במקרה בבית הוועד הפועל בתי"א. הוא פנה אלי ואמר: "תשמע, בבית הבימה יש לי פלוגה של רזרביסטים שגויסו למלחמה. יושבים שם באפס מעשה משועממים לגמרי. אני מבקש ממך אם אתה יכול, בוא איתי לשם וספר להם על קורות הפלגת הספינה מצרפת לארץ". סיפרתי להם על ההפלגה ופריצת החסגר הבריטי.

זו הייתה הפגישה האישית הראשונה בינינו.

הפגישה השנייה בינינו הייתה נוראית - בנסיגה מהקסטל. אני האחרון שדובר איתו ובוזכות זה אני חי.

התייצבתי בפלי"ם למיטב זכרוני בבסיס הפלי"ם במעברות.

עדותו של יצחק שושן

הרשה לי אבא לסיים פרק מפואר זה בעשייתך לתקומתה של המדינה בעדותו של יצחק שושן כפי שהורדה מאתר הפלי"ם¹:

... "באחד מלילות קורס החמשך, עורר אותנו רעש אדיר שבקע מכל ישובי הסביבה. תחילה חשבנו על שגעון קולקטיבי בלתי מוסבר.

סולל היה הראשון שהבין את המתרחש. הוא צעק לנו: "חברה יש לנו מדינה!"

ימים ספורים לאחר מכן חזרנו ליגור, ומשם הוסענו באוטובוס לתל אביב. הוכנסנו לאולם בית ספר ופגשנו את חברינו מקורס 8. סמך נכנס ותדרך אותנו כי עומדת להגיע לחוף תל אביב ספינת מעפילים בשם "הפורצים" ובה 167 מעפילים.

יצאנו מבית הספר קבוצות קבוצות. הובילו אותנו לשער מחנה קטן ברחוב הירקון שנשמר ע"י גפיר. דרכו ירדנו לחוף. על קבוצתי הוטל להתמקם על צינור ביוב ענק וארוך שנכנס לים. תפקידי היה לקשור את הסירות ולעזור למעפילים לנוע עליו לכיוון החוף.

ראינו צללית של ספינה קטנה מתקרבת לחוף ונעצרת. מתוך החושך צצו סירות אחדות שניגשו לספינה. מעבר זמן מה חזרו הסירות לכיוונינו ותחלה מין מהומה שקטה. בקושי הספקנו לתפוס את החבלים והמעפילים החלו לקפוץ אל המזח. לא היה זמן לקשור. נאלצתי להחזיק ביד אחת את החבל ובשניה לעזור למעפילים להתקדם.

¹ אתר הפלי"ם: "חברים מספרים" - עדותו של שושן יצחק, עמ' 493, 494
<http://www.palyam.org/HaverimMesaprim/mainpage>

כך המשכתי עד שהושטתי יד לשני גברים שנשארו מאחור כדי לזרו אותם לתצטרף לחברי אחד מהם סינן לי בן שיניו "עזוב אותי אני מכיר את הדרך". כך הכרתי את "טוסקה" שרתתי שנים לאחר מכן כקצין בחיל חים..."

שבחכמה, רגישות וכל כך הרבה אהבה
ידעה להגליד, לחפות, לאחות, להסוות
פצעי המלחמה הקשה
(יורם שחר)

יוסף שחר (שוורצמן)
"טוסקה"
ימ(א)י בפלמ"ח

DS
125.3
\$ 328A3
2012

ט' בחשוון תש"י 1 בנובמבר 1949

00.12
10.10.2012
+ 10.10.2012

תחקיר, מחקר ואיסוף חומר : יורם שחר
עריכה, כתיבה, עיצוב והפקה : יורם שחר

נדפס בדפוס אומן נהריה בע"מ, נהריה

תשע"ב - מאי 2012

@כל הזכויות שמורות ליורם שחר
אין להעתיק, לצלם או לשכפל דבר ללא אישור בכתב מאת בעל הזכויות.

אבטליון
e-mail: hakabarnit@gmail.com
טל. נייד : 054-4424686

תמונות העטיפה : ספינת המעפילים "הפורצים" - קטעי עיתונות, פלוגה ב' - קורס ימי קצר בקיסריה,
בסיס הפליי"ם בקיבוץ מעברות, צרפת - חוף בגדול - "סלע הצוללת",
"הקסטלי" - בית המוכתר וקבר השייח.

